Lietas arhīva Nr. C-1434-19/20
ECLI:LV:DAUT:2019:0924.C30647918.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Preiļos 2019.gada 24.septembrī

Daugavpils tiesa
tiesnese R.Krēsliņa,
ar tiesas sēžu sekretāri V. Ivanovu,
piedaloties prasītāja pilnvarotajam pārstāvim /pers. A/, atbildētāja pilnvarotajiem pārstāvjiem /pers. B/ un /pers. C/,
2019. gada 13. septembrī izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" pilnvarotā pārstāvja SIA "Julianus Inkasso Latvija" prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "AQUILA R.E.M." par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2018.gada 18. jūlijā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā saņemts biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" pilnvarotā pārstāvja SIA "Julianus Inkasso Latvija" prasības pieteikums pret SIA "AQUILA R.E.M." par zaudējumu piedziņu.

Saskaņā ar Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas rezolūciju un Civilprocesa likuma 32.[1] pantu lieta nodota izskatīšanai Daugavpils tiesai. Daugavpils tiesā lieta pieņemta izskatīšanai 2019.gada 2. maijā.

Biedrība "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" (turpmāk -prasītāja) cēlusi tiesā prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "AQUILA R.E.M." (turpmāk - atbildētāja) par zaudējumu 7271,01 EUR un likumisko procentu 398,07 EUR piedziņu, tiesas izdevumu piedziņu, noteikt tiesības prasītājam par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda, pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (redakcijā uz negadījuma brīdi, turpmāk - OCTA likums) 41.panta otrās daļas 1.punktu, 42. pantu, 44. panta otrās daļas 2. punktu, 51. panta otrās daļas un trešās daļas, Civillikuma 1779. pantu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka /datums/Vācijā notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk - CSNg), kurā tika iesaistīts atbildētāja īpašumā esošais transportlīdzeklis DAF XF 95, Latvijas valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ (īpašuma tiesību pāreja 18.12.2015 saskaņā ar aktu), kuru vadīja atbildētāja darbinieks /pers. F/.

CSNg rezultātā tika nodarīti zaudējumi /nosaukums/piederošajam transportlīdzeklim MERCEDES BENZ 310 D ar reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/un velosipēdam. CSNg zaudējumus nodarīja atbildētājam piederošā transportlīdzekļa DAF XF 95, Latvijas valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/ vadītājs.

Uz CSNg brīdi zaudējumus nodarījušā transportlīdzekļa BMW 316 īpašnieka (turētāja) civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana nav veikta. Prasībā norādīta atsauce uz OCTA likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu, 51.panta otro daļu, ievērojot, ka zaudējumi nodarīti ārvalstī ar Latvijas Republikā reģistrētu neapdrošinātu transportlīdzekli, tad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta saskaņā ar Zaļās kartes sistēmas Biroju padomes Ģenerālajā asamblejā 2002.gada 30.maijā pieņemtajiem Iekšējās kārtības noteikumiem, kas grozīti ar ZK Biroju padomes Ģenerālās asamblejas lēmumu 2008.gada 29.maijā un spēkā CSNg brīdī. Prasītājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku vai — transportlīdzekļa līzinga gadījumā — līzinga ņēmēju, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju. Transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskā atbildība ir noteikta, nenosakot speciālus nosacījumus zaudējumu piedziņas veikšanai, kā arī vienmēr neprasa obligātu tiešu transportlīdzekļa īpašnieka vainu, lai iestātos viņa pienākums atlīdzināt zaudējumus. Tas ir saistīts ar to, ka transportlīdzeklis ir paaugstinātas bīstamības avots, pamatojoties uz ko tā īpašniekam tā var tikt noteikta, balstoties tikai uz risku, kuru transportlīdzekļa ekspluatācija rada apkārtējiem.

Saskaņā ar OCTA likuma 51.panta otro daļu - no OCTA Garantijas fonda līdzekļiem izmaksā zaudējumu atlīdzību starptautiskajos līgumos paredzētajos gadījumos.

2003.gada 28.jūlijā Eiropas Kopienu Komisija (turpmāk - EKK) pieņēmusi Eiropas Savienības dalībvalstīm adresētu lēmumu Nr. 2003/564/EC, kam pielikumā pievienots daudzpusējais nolīgums starp Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstu un citu asociēto valstu nacionālajiem apdrošināšanas birojiem, kas parakstīts 2002.gada 30.maijā un ir neatņemama lēmuma sastāvdaļa. Ar daudzpusējo nolīgumu dalībvalstis uzņēmās saistības pakļauties IKN, kas pievienoti daudzpusējā nolīguma pielikumā. Latvija daudzpusējam nolīgumam pievienojusies 2003. gada 1.novembrī.

2003. gada 1.novembrī daudzpusējā nolīguma 1.pielikumu saskaņā ar 1997.gada 13. martā pieņemto Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskas atbildības obligātās apdrošināšanas likumu parakstījusi valsts pārvaldes iestāde - Latvijas Republikas Satiksmes birojs, kura saistību un tiesību pārņēmējs saskaņā ar OCTA likuma pārejas noteikumu 10.punktu ir prasītājs. Saskaņā ar ZK Biroju padomes paziņojumu daudzpusējā nolīguma 1.pielikums Latvijai kļuvis saistošs ar 2004.gada 30.aprīli.

Ar IKN 3.4.punktu, birojs visas apdrošināšanas atlīdzības izmaksas risina autonomi, ievērojot tos tiesību aktus, kas piemērojami valstī, kurā nelaimes gadījums noticis (šajā gadījumā – Vācijas). Saskaņā ar minēto punktu birojam, kurš administrē lietu (šajā gadījumā-DEUTSCHES BURO GRUNE KARTE E.V.) ir ekskluzīvas tiesības visos jautājumos, kas saistīti ar attiecīgās valsts nacionālo tiesību aktu skaidrojumu.

Tā kā atbildētāja nav segusi zaudējumus labprātīgi pilnā apmērā, prasītāja atbilstoši 2008. gada 3.novembra Sadarbības līguma nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai, ir pilnvarojusi SIA "Juliānus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētājas minētos zaudējumus. Līdz ar to prasītājai radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas 86,08 EUR apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā, kas apstiprināts ar Pakalpojuma cenrādi pie sadarbības līguma, SIA "Juliānus Inkasso Latvija" faktūrrēķinu un prasītāja maksājuma uzdevumu. Tā kā apmaksa nav veikta brīdinājumā noteiktajā termiņā, pamatojoties uz Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktu, par zaudējumu apmaksas kavējumu aprēķināti likumiskie procenti, kas atbilstoši Civillikuma 1765.pantam ir 6 procenti gadā. Likumiskie procenti aprēķināti par laika periodu no 25.07.2017 līdz 28.06.2018 par 337 kavētām dienām pēc formulas: zaudējumu summa 7184,93EUR x kavēto dienu skaits 337 diennaktis x 0,01644/100 un sastāda 398,07 EUR.

OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punkts paredz, ka no Garantijas fonda sedz ne tikai izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, bet arī izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā. Likumdevējs skaidri ir norādījis, kādi zaudējumi vēl rodas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam, un tie ir prasību nokārtošanai nepieciešamie

izdevumi: 1) izdevumi par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām un 2) izdevumi, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā (prasībā saukti par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumiem EUR 86,08 apmērā), kas izmaksājami no Garantijas fonda. Tādējādi, zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumi 86,08 EUR (t. sk. PVN 21%) apmērā OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punkta izpratnē ir izdevumi, kas prasītājai radušies atgūstot no Garantijas fonda izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību regresa kārtībā. Šie izdevumi tāpat kā trešajai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība rada prasītājai mantiski novērtējamu pamatumu jeb zaudējumus.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1759., 1779., 1784., OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punktu, prasītāja uzskata, ka atbildētājas pienākums ir segt zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu un likumiskos procentus par apmaksas kavējumu, kā arī papildus zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā. Lūdz piedzīt no atbildētājas zaudējumus 7271,01 EUR un likumiskos procentus 398,07EUR, kopā 7669,08 EUR. Pirms vēršanās tiesā mediācija nav izmantota, un arī turpmāk nepiekrīt mediāciju izmantot. Papildus minētajiem zaudējumiem LTAB ir radušies zaudējumi saistībā ar SIA "Skrivanek Baltic" apmaksātajiem pakalpojumiem - prasības pieteikumam pievienoto dokumentu tulkojumu 27,83 EUR (23,00EUR + PVN 21% 4,83 EUR).

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas arī visus tiesas izdevumus - valsts nodevu 537,76 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR un izdevumus par dokumentu tulkošanu 55,66 EUR, kā arī noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda. Parādsaistību summu lūgts ieskaitīt biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" norēķinu kontā LV65HABA0551022538931, AS "Swedbank" (lietas lapas no 4/8).

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumā prasību neatzina pilnībā, jo atbildētājas ieskatā, prasījums, kas pamatots ar Civillikuma 1770. pantu, 1775. pantu un spēkā esošo judikatūru par zaudējuma atlīdzināšanas pienākuma priekšnoteikumiem, ikvienai personai, kuras rīcība (darbība vai bezdarbība) citai personai ir radījusi zaudējumus, ir pienākums atlīdzināt šos zaudējumus, bet tikai tiktāl, ciktāl šādi zaudējumi ir cēloniskā sakarā ar zaudējumu nodarījušās puses rīcību (darbību vai bezdarbību). Tātad, zaudējumu atlīdzības pienākums izskatāmajā lietā atbildētājai iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati; I) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību.

Atbildētājai, kuras īpašumā esošais transportlīdzeklis DAF XF95, v./n. /reģistrācijas numurs/, /datums/nokļuva ceļu satiksmes negadījumā (turpmāk CSNg) kā rezultātā notika sadursme - pa pieskares trajektoriju - ar automašīnu MERCEDES BENZ 310 D, v./n. /reģistrācijas numurs/ un uz tā aizmugurējā daļā piestiprināto velosipēda turētāju, būtu jāatlīdzina tikai tādi zaudējumi, kuri MERCEDES, t.i., automašīnai, kura iesaistīta CSNg, tika nodarīti sadursmes rezultātā, bet nevis zaudējumi, kuri CSNg iesaistītajai automašīnai MERCEDES tikuši nodarīti laika periodā no CSNg līdz brīdim, kad CSNg iesaistītā automašīna tikusi uzrādīta DEKRA. Izskatāmajā lietā, no šo paskaidrojumu pielikumā pievienotā dokumenta DEKRA - Nr. 0303/035689/20167 G 040683003162, ir redzams, ka automašīnā MERCEDES piecus mēnešus pēc negadījuma ir izcēlies ugunsgrēks, kura novēršanas laikā automašīnai ir tikuši nodarīti papildus bojājumi.

Atlīdzināt tikai tos zaudējumus, kuriem ir cēlonisks sakars ar CSNg, būtu piemērojamas arī tiem gadījumiem, kad LTAB (Prasītāja) regresa kārtībā cenšas atprasīt izdevumus, kurus tā ir izmaksājusi trešajai personai no Garantijas fonda līdzekļiem bez jebkāda tiesiskā pamata un racionāla, saprātīga lietas faktisko apstākļu izvērtējuma. zaudējumu atlīdzināšanas (kompensēšanas) pienākums, no Garantijas fonda puses, LTAB neiestājas tajos gadījumos, kad nav konstatējams prasīto zaudējumu cēloniskais sakars ar CSNg. Šī principa piemērošanu, pēc analoģijas, apstiprina arī spēkā esošā judikatūra (sk:SKC-8/2014._ (C3 0483 409)) ,_kurā ir nostiprināts, ka apdrošinātājam, kurš apdrošinājis transportlīdzekļa īpašnieka vai tiesīgā lietotāja civiltiesisko atbildību, jāatlīdzina tikai tie zaudējumi, kas radušies ceļu satiksmes negadījuma rezultātā.

Atbilstoši civilprocesa likuma (turpmāk CPL) 93. panta pirmās daļas noteikumiem katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus, proti, prasītājam ir jāpierāda savu prasījumu pamatotība, bet atbildētājam - savu iebildumu pamatotība.

Atbildētāja pārbaudījusi lietas materiālus, tostarp, izpētījusi Pieteicējas pieteikumu un tam pievienotos dokumentus, kopsakarā ar dokumentu, kuru strīdus pirmstiesas izskatīšanas laikā atbildētāja saņēma no prasītājas, konstatē, ka tajos nav atrodami pierādījumi, kas apliecinātu, ka prasītājas prasītā summa, t.i., summa, kuru prasītāja ir izmaksājusi Vācijas pusei, ir tieši tie zaudējumi, kuriem būtu cēlonisks sakars ar /datums/CSNg automašīnai MERCEDES faktiski nodarītajiem bojājumiem.

DEKRA - Nr. 03037 035689/ 2016/ G 040683003162 (no 25.07.2016.) (t.i, dokuments par automašīnas MERCEDES bojājumu novērtēšanu, kurš sastādīts septītajā mēnesī pēc CSNg) - tiek norādīts, ka 2016. gada 21.maijā transportlīdzeklis izdega un, ka tā dzēšanas rezultātā transportlīdzeklis ārēji ir ievērojami sabojāts. No šī dokumenta ir skaidri un nepārprotami redzams, ka pēc CSNg, kas notika 2015. gada 21.decembrī, ar automašīnu ir noticis kas tāds, kā rezultātā 2016. gada 21.maijā automašīna ir izdegusi.

No šim paskaidrojumam klātpievienotā dokumenta ir skaidri un nepārprotami redzams, ka vērtētāja DEKRA secinājumi un konstatējumi par automašīnai MERCEDES bojājumiem, to apjomu un vērtību galvenokārt ir tikuši balstīti uz atlīdzības saņemšanā ieinteresētās puses, t.i., MERCEDES īpašnieka vienpusēji sniegtu situācijas aprakstu, kurš, turklāt, sniegts ne vien septītajā mēnesī pēc CSNg, bet arī - tikai otrajā mēnesī pēc transportlīdzekļa aizdegšanās (transportlīdzeklis aizdedzies 21.05.2016.). Atbildētājas ieskatā, ja transportlīdzeklim MERCEDES CSNg rezultātā patiešām būtu radīti tādi bojājumi, kuri, kā rāda DEKRA vērtējums, sastāda turpat pusi no auto tirgus vērtības, tad saprātīgs tās īpašnieks transportlīdzekli novērtēšanai būtu uzrādījis tūlīt vai cik vien ātri iespējams pēc CSNg.

Atbildētāja tam faktam, kādēļ transportlīdzeklis pēc CSNg tika lietots, bet netika uzrādīts bojājumu novērtēšanai, neredz citu attaisnojumu kā vien to, ka bojājumi netika nodarīti nevis CSNg rezultātā, bet vēlāk. Turklāt, kā rāda šo paskaidrojumu pielikumā pievienotais dokuments, tad lēmumu par automašīnas atrādīšanu bojājumu novērtēšanai tās īpašnieks ir pieņēmis tikai pēc tam, kad automašīna bija izdegusi, jeb, kad kļuva skaidrs, ka auto ir neatgriezeniski sabojāts, kas, iespējams, noticis paša neuzmanības dēļ. Lai kompensētu paša neuzmanības rezultātā radītos zaudējumus (kaut vai tikai daļēji) transportlīdzekļa īpašnieks 2016. gada 21. maijā, negadījuma dēļ, nolemj vērsties DEKRA, lai, atsaucoties uz 2015. gada 21. decembra CSNg faktu, panāktu to, ka viņam tiek kompensēti paša vainas dēļ radītie bojājumi.

Prasītāja iesniegusi rakstveida atsauksmi, norādot, ka CSNg ir noticis Vācijā, līdz ar to OCTA likuma 51. panta otro daļu- no OCTA Garantijas fonda līdzekļiem izmaksā zaudējumu atlīdzību starptautiskajos līgumos paredzētajos gadījumos. Gadījumā, kad ārvalstī nodarīti zaudējumi ar Latvijas Republikā reģistrētu neapdrošinātu transportlīdzekli, apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta saskaņā ar Zaļās kartes sistēmas Biroju padomes (Council of Bureaux, turpmāk - ZK Biroju padome; informācija par ZK Biroju padomi un visi normatīvie dokumenti, kas attiecas uz nacionālajiem birojiem, pieejami ZK Biroju padomes mājas lapā:www.cobx.org). Ģenerālajā asamblejā 2002. gada 30. maijā pieņemtajiem iekšējās kārtības noteikumiem, kas grozīti ar ZK Biroju padomes Ģenerālās asamblejas lēmumu 2008. gada 29.maijā un kas spēkā arī CSNg brīdī.

2003. gada 28. jūlijā Eiropas Kopienu Komisija (turpmāk - EKK) pieņēma Eiropas savienības dalībvalstīm adresētu lēmumu Nr. 2003/564/EC, kam pielikumā pievienots daudzpusējais nolīgums starp Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstu un citu asociēto valstu nacionālajiem apdrošināšanas birojiem. Latvija daudzpusējam nolīgumam pievienojusies 2003.gada 1.novembrī, parakstot daudzpusējā nolīguma Pielikumu Nr. 1. saskaņā ar 1997. gada 13. martā pieņemto Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumu.

Saskaņā ar IKN 3.4. punktu, birojs visas apdrošināšanas atlīdzības izmaksas risina autonomi, ievērojot tos tiesību aktus, kas piemērojami valstī,

kurā nelaimes gadījums noticis (šajā gadījumā -Vācijas tiesību aktus). Saskaņā ar minēto punktu birojam, kurš administrē lietu (šajā gadījumā DEUTSCHES BURO GRUNE KARTE E.V.) ir ekskluzīvas tiesības visos jautājumos, kas saistīti ar attiecīgās valsts nacionālo tiesību aktu skaidrojumu.

IKN 5.1. punkts paredz, kāpēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas un papildus zaudējumu, kas radušies saistībā ar prasības administrēšanu (piem. juridiskie pakalpojumi, transportēšana u.c.), atlīdzināšanas viena gada laikā no dienas, kad izdarīts pēdējais maksājums par labu cietušajam, tam, kurš administrē lietu (šajā gadījumā - DEUTSCHES BURO GRUNE KARTE E.V.), pa faksu vai pa pastu jānosūta prasība atlīdzināt minētos zaudējumus un atlīdzību par prasības kārtošanu biroja darbiniekam (apdrošinātājam) vai attiecīgajam birojam (šajā gadījumā prasītājai, jo transportlīdzeklis nav bijis apdrošināts). Minētajā punktā arī norādīts, ka atlīdzību par prasības kārtošanu, kas maksājama attiecīgajam birojam, nosaka ZK Biroju padome. Ar ZK Biroju padomes Ģenerālās asamblejas 2003.gada lēmumu Nr. 2 (informācija par minēto lēmumu pieejama ZK Biroju padomes mājas lapā) tika noteikts, ka atlīdzība par prasības kārtošanu tiek aprēķināta 15 % apmērā no zaudējumu summas, bet ne mazāk kā 200 EUR apmērā.

Saskaņā ar IKN 5.2. punktu LTAB jāapmaksā prasības 2 mēnešu laikā, skaitot no pieprasījuma dienas, pamatojoties uz ārvalsts biroja pieprasījumu, neskatoties uz to, ir vai nav saņemti dokumenti, kas apliecina zaudējumu apmēru un izmaksu cietušajam.

Ņemot vērā minēto, visus CSNg apstākļus un nodarīto zaudējumu apmēru jau izvērtēja, kā arī veica izmaksas cietušajam DEUTSCHES BURO GRUNE KARTE E.V., kuram uz to ir ekskluzīvas tiesības, un turpmāk iesniedza prasītājam atbilstoši IKN noformēto pieteikumu, kuru prasītājam ir pienākums apmaksāt.

Tādā kārtā, izvērtēt no jauna CSNg apstākļus un pārrēķināt zaudējumus nav nekāda pamata, prasītājam jāveic izmaksa, pamatojoties uz ārvalsts biroja pieprasījumu.

Atbildētāja piedalīšanās sarakstē starp apdrošināšanas birojiem, kā arī atbildētāja piekrišana kaitējuma (zaudējumu) apmēram par kuru prasītājs ir vienojies ar Vācijas biroju nav paredzēta starptautiskajos līgumos. Zaudējuma apmēra aprēķinus un pārbaudi, kā arī šo zaudējumu cēlonisko sakaru ar CSNg konstatāciju, veic biroju sertificēti eksperti.

Ņemot vērā visu augstāk minēto, kā arī prasītāja prasības pieteikumā izklāstīto, uzskata, ka prasība ir pilnīgi pierādīta (gan prasības iesniegšanas pamats, gan prasības apmērs) ar lietā jau esošajiem dokumentiem un paskaidrojumiem.

Saistībā ar atbildētāja paskaidrojumos norādīto par to, ka ar CSNg cietušo transportlīdzekli varētu notikt arī tāds negadījums, kuram nav nekāda sakara ar ceļu satiksmi, atkārtoti norāda, ka zaudējuma apmēra aprēķinus veic, kā arī konstatē šo zaudējumu cēlonisko sakaru ar CSNg, biroju sertificēti eksperti.

Konkrētajā gadījumā, eksperts izvērtēja CSNg apstākļus un konstatēja, ka "bojājumi esot 21.12.2015. ceļu satiksmes negadījumā (...)" un ka "attiecīgie bojājumi var tikt saistīti ar notikuma gaitu".

Ņemot vērā minēto, lūdz pievienot lietas materiāliem Vācijas Prasību izskatīšanas biroja (BECS - Bureau of European Claims Settlement) 24.10.2018.g. izziņu ar tulkojumu valsts valodā un lūdz piedzīt papildus izdevumus par dokumentu tulkojumu EUR 27,83 no atbildētāja par labu prasītajam.

Tiesas sēdē prasītāja pilnvarotais pārstāvis uzturēja prasību pilnā apmērā, paskaidroja, ka nodarīts zaudējums saskaņā ar Civillikuma 1775. pantu un Civillikuma 1779. pantu. Zaudējumi nodarīti Vācijā, apstākļi fiksēti dokumentos, noformēti atbilstoši Vācijas normatīvajiem aktiem. Viss ir izklāstīts un pievienots lietā, sniegtas papildus atsauksmes uz atbildētāja vēstulēm. Ir iesniegti tulkojumi. Radušies zaudējumi. Maksājuma uzdevums pievienots lietas materiāliem, likumiskie procenti aprēķināti par laika periodu no 2017. gada 25. jūlija līdz 2018. gada 28. jūlijam, tas ir 377 kavētās dienas. Latvijas apdrošinātāji, izmaksājot atlīdzības ceļu satiksmes negadījuma rezultātā radušajiem bojājumiem, nevērtē abu ceļu satiksmes negadījumā iesaistīto pušu atbildību, pastāv sadarbības līgumi un starptautiskie normatīvie akti, veikta atlīdzības izmaksa.

Tiesas sēdē atbildētāja pilnvarotais pārstāvis prasību neatzina, paskaidroja, ka lietas apstākļi laikā, kad risinājušies notikumi par ceļu satiksmes negadījumu, nesakrīt ar laiku, kad risinājās notikumi un kad transportlīdzeklis tika uzrādīts ekspertam apskatei. Saskaņā ar lietā esošajiem dokumentiem- prasītāja iesniegto atzinumu, prasītāja atsauksmi uz atbildētājas 2018. gada 22. oktobra paskaidrojumu un dokumentu tulkojums latviešu valodā, saprotams, ka 2016. gada 25. jūlija atzinums par bojājumiem tapa pēc sešiem mēnešiem pēc negadījuma. Uzskata, ka transportlīdzeklis redzamajās fotogrāfijās atšķiras no transportlīdzekļa, kas iesaistīts ceļu satiksmes negadījumā. Uz šī transportlīdzekļa bija krāsojums, bet fotogrāfijās redzamajam transportlīdzeklim krāsojuma nav. Norāda, ka nav bijusi ceļu policijas foto fiksācija transportlīdzeklim. Norāda, ka transportlīdzekļa vadītājs bija uz vietas samaksājis soda naudu 35 *eiro* apmērā. Norāda, ka ceļu satiksmes notikums risinājās citā vietā, ne krustojumā, kā norādīts. Tas norisinājies pie iebrauktuves preču saņemšanas vietā. Rodas šaubas par atbildētāja atbildību, par bojājuma apmēru, transportlīdzeklis nav uzrādīts apdrošinātājiem tūlīt pēc negadījuma. Zaudējumi sastāda 70% no transportlīdzekļa vērtības. No uzskaites transportlīdzeklis noņemts tikai 2016. gada 27. maijā. Rodas šaubas, vai atlīdzība izmaksāta ar spēkā esošajiem noteikumiem, vai ir cēloniskais sakars starp negadījumu, vai varēja tāds būt. Uzskata, ka atbildētājam ir tiesības izteikt šaubas, vai izmaksājamā summa ir tā, kas radusies sakarā ar ceļu satiksmes negadījumu.

Tiesas sēdē liecinieks /pers. F/ liecināja, ka viņš vadījis atbildētājam īpašumā piederošo automašīnu DAF XF 95 Latvijas valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/. 21.decembrī no rīta bija nozīmēta izkraušanās rūpnīcā Ķelnē. Piebraucot pie vārtiem, bija šaura iela, un, lai iebrauktu uz izkraušanos, bija jāatstāj transportlīdzeklis un jāpieiet pie vārtiem, jālūdz lai atver vārtus, lai varētu izkrauties. Aiz viņa bija mašīnu rinda, pretī braucošie nedeva iespēju aizmugurē stāvošajiem viņu apbraukt. Radās iespēja nogriezties pa kreisi un iebraukt vārtos. Uzsāka kustību, transportlīdzeklis brauca viņam garām, viņu spogulī neredzēja, pēc pāris sekundēm notika sadursme, tas pieskāriens pa vektoru. Tika izsaukta ceļu policija, tika sastādīts protokols, policijas ekipāža uzskatīja, ka vainīgs ir viņš šajā negadījumā. Samaksāja naudas sodu uz vietas 35 *euro* par ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanu. Pēc kāda laika darba devējs informēja, ka sakarā ar šo satiksmes negadījumu, atsūtītas cietušās mašīnas fotogrāfijas, kur mašīna nodegusi. Vecajā datorā fotogrāfijas bija saglabātas. Izraisītajā satiksmes negadījumā cietušajai mašīnai bija nodarīti maznozīmīgi bojājumi, kuri neietekmēja satiksmes drošību, jo pēc protokola sastādīšanas tika atļauts turpināt kustību.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi iesniegtos pierādījumus lietā, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji šādu apsvērumu dēļ.

Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Juridiskajā doktrīnā ir atzīti šādi zaudējumu atlīdzināšanas prasījuma un piedziņas pamati: 1) tiesību aizskārēja prettiesiska un neattaisnojama darbība, kas attiecīgajos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (sk. Torgāns K. Saistību tiesības. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014. 165. lpp.).

Civilprocesa likuma 93 .panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt, Civilprocesa likuma 96.panta piektā dala noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.panta pirmo daļu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 9. [1] pantam, pusēm un pārstāvjiem pārstāvamo vārdā jāsniedz tiesai patiesas ziņas par faktiem un lietas

apstākļiem, lai tiesa var sniegt vērtējumu un novērtēt tikai tos faktiskos apstākļus, par kuriem puses ir izvēlējušās iesniegt pierādījumus. Tiesa, pieņemot spriedumu lietā, ir ierobežota ar tiem pierādījumiem, kādus puses atzinušas par nepieciešamu lietā iesniegt.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā netiek apstrīdēti šādi turpmāk norādītie fakti.

/datums/Vācijā notika ceļu satiksmes negadījums, kurā atbildētāja ir iesaistīta kā Latvijas Republikā reģistrētā transportlīdzekļa DAF XF 95, Latvijas valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/ īpašniece (īpašuma tiesību pāreja 18.12.2015 saskaņā ar aktu), kuru vadīja atbildētājas darbinieks /pers. F/.

CSNg rezultātā tika nodarīti zaudējumi /nosaukums/piederošajam transportlīdzeklim MERCEDES BENZ 310 D ar reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/un velosipēdam.

Prasītāja izmaksāja birojam, kas administrē lietu Vācijā DEUTSCHES BURO GRUNE KARTE E.V - kā cietušās personas pārstāvei kompensāciju 7184,93 EUR. Atbildētāja šai zaudējumu summas piedziņai nepiekrīt.

Ceļa satiksmes negadījuma brīdī 2015.gada 21. decembrī atbildētājas, kā transportlīdzekļa DAF XF 95, Latvijas valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/ īpašnieces civiltiesiskā atbildība nebija apdrošināta.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (redakcijā uz negadījuma brīdi, turpmāk - OCTA likums) 41.panta otras daļas 1.punktu, Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību.

Ar lietas materiāliem pievienotajiem pierādījumiem pierādīts, ka atbildētājai 29.08.2016., 25.04.2017., 05.06.2017, tika nosūtīts paziņojums par CSNg, pretenzijas pieteikumi par zaudējumu atlīdzināšanu un pirmstiesas brīdinājums (lielas lapas no 23/26), taču atbildētāja nav veikusi pieprasīto summu samaksu.

Samaksa netika veikta, no atbildētāja tika saņemti iebildumi, un par lietas faktiskajiem apstākļiem norādīts, ka /datums/Vācijā notika CSNg, kurā tika iesaistīts atbildētājas kravas transportlīdzeklis DAF XF V.n. /reģistrācijas numurs/un cietušais transportlīdzeklis Mersedess Benz 310 /reģistrācijas numurs/. CSNg rezultātā cietušajai automašīnai tika radīti bojājumi- krāsas bojājums (svītras veidā) aizmugurējā labajā daļā un veloturētāja balstam tika sabojāts apgaismojums. Prasījumā, kā tiesiskais pamats tiek norādīts uz iekšējās kārtības noteikumiem, kuri nav pieejami iesniedzējai. Tāpat Iesniedzējai ir pamats uzskatīt, ka prasījumā norādītā summa nav tā summa, kura izskatāmajā lietā ir maksājama, jo cietušais transportlīdzeklis CSNg rezultātā nebija bojāts tādā pakāpē, lai to kvalificētu kā transportlīdzekli, kas CSNg rezultātā ticis neatgriezeniski sabojāts. Bez tam prasījumam pievienotajos dokumentos redzamās fotogrāfijas raisa aizdomas par no cietušā puses īstenotu apdrošināšanas krāpšanu, jo no transportlīdzekļa vadītāja paskaidrojuma, kuri tika pieņemti Iesniedzējas birojā, ir konstatējams, ka prasījumam pievienotajos dokumentos redzamie bojājumi nav saderīgi ar tiem bojājumiem, kādi faktiski tika nodarīti automašīnai CSNg rezultātā (lietas lapa 27.-28.).

Uz saņemtajiem iebildumiem prasītāja 25.04.17. paskaidrojusi, ka OCTA likuma 42. un 51. panta otrajā daļā minētajā gadījumā, kad ārvalstī nodarīti zaudējumi ar Latvijas Republikā reģistrētu neapdrošinātu transporta līdzekli , apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta saskaņā ar starptautisku līgumu-Zaļā kartes Biroju padomes ģenerālajā asamblejā 2002.gada 30. maijā pieņemtajiem Iekšējās kārtības noteikumiem. saskaņā ar IKN 3.4 punktu birojs visas apdrošināšanas atlīdzības izmaksas risina autonomi, ievērojot tos tiesību aktus, kas piemērojami valstī, kurā nelaimes gadījums noticis (šajā gadījumā-Vācijas tiesību aktus) un ir ekskluzīvas tiesības visos jautājumos, kas saistīti ar attiecīgās valsts nacionālo tiesību aktu skaidrojumu, t.sk. attiecībā uz Vācijas ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu un zaudējumu piedziņu (lietas lapa 24., 25.).

DEKRA ekspertīze Nr.0303/035689/2016/G040683003162 par automašīnas MERCEDES bojājumu novērtēšanu, konstatē, ka saskaņā ar prasītāja norādīto informāciju, bojājums ir radies satiksmes negadījuma rezultātā 21.12.2015. Prasītājs bojājumu gaitu ir aprakstījis šādi: braucošā dzīvojamā treilerī aizmugurē labajā pusē ietriecās no labās puses pēkšņi satiksmē iekļāvies tuvojošais kravas transportlīdzeklis. Transportlīdzeklim radīti bojājumi tās labās puses aizmugurē- aizmugurē labajā pusē esošais velosipēdu turētājs ir redzami bojāts, kā arī pārlauzts uz sliedes (velosipēdam ir redzami būtiski bojājumi un deformācijas), kravas konveijers ir bojāts labajā pusē aizmugurē un kopumā deformēts/ saspiests, kā arī papildus salauzts labās puses aizmugures luktura zonā, bufera stūris aizmugurē labajā pusē ir redzami salauzts, labajā pusē esošais treilera stūris ir saskrāpēts un deformēts, sānu siena labās puses aizmugurē ir saskrāpēta un deformēta/iespiesta, markīze tika skarta no augšas labajā pusē, un tā ir saskrāpēta, kā arī bloķēta un bojāta.

Vēlāk radušies bojājumi-21.05.2016 transportlīdzeklis izdega, ugunsdzēsības dienesta veikto ugunsdzēšanas pasākumu laikā transportlīdzeklis papildus ārēji tika ievērojami bojāts (lietas lapa 73.).

Prasību izskatīšanas birojs (BECS) konstatējis sekojošo: DEKRA veiktajā ekspertīzē konstatētie bojājumi ir radušies negadījumā 2015. gada 21. decembrī, ko izraisīja Apdrošinātā persona. Saskaņā ar policijas ziņojumu Apdrošinātā persona mainīja joslu, tādējādi sabojājot Trešās puses transportlīdzekļa labo/aizmugurējo pusi, kā var redzēt ekspertīzes fotogrāfijās, tika bojātas vairākas transportlīdzekļa daļas- aizmugurējais sānu panelis, stūra un sānu aizmugurējais panelis, aizmugurējais buferis, iespiedums aizmugurē labajā sānā, aizmugurējais pagarinājums deformēts un salauzts, balsts (velosipēdiem) deformēts un salauzts, kā redzams no ekspertīzes rezultātiem, eksperts ir aprēķinājis tikai 21.12.2015 notikušā negadījuma izraisītos bojājumus. Eksperts ir minējis arī 2016. gada 21. maijā uguns nodarītos bojājumus. Transportlīdzeklis nodega 21.05.2015. Taču šie bojājumi netika ietverti eksperta aprēķinos. Transportlīdzeklis nesadega /datums/notikušā negadījuma dēļ, bet gan aizdegās vēlāk (lietas lapa 93., 94.).

Juridiskajā literatūrā norādīts, ka atbildētājam, neatzīstot prasību, jāpierāda ne tikai prasītāja prasījumu nepamatotība, bet arī savu iebildumu pamatotība (skat. Civilprocesa likuma komentāri. I dala (L-28. nodala). Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016., 328.lapa.).

Atbildētāja tiesas sēdē neapstrīdēja faktu, ka ir noticis ceļu satiksmes negadījums, ka negadījuma brīdī nebija apdrošinājusi savu, kā īpašnieka civiltiesisko atbildību, tomēr neatzina nodarīto zaudējumu summu. Atzina zaudējumus, kas saistīti ar transportlīdzeklim radušos bojājumu atlīdzināšanu- krāsas bojājums (svītras veidā) aizmugurējā labajā daļā un veloturētāja balstam tika sabojāts apgaismojums. Pierādījumus, kas apstiprinātu iebildumus, piemēram, ka negadījumā radušos zaudējumu apmērs ir mazāks, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantam nav iesniegti.

No lietas materiāliem pievienotā lēmuma par izmaksu Nr.0584/W-23/2016-D un maksājuma uzdevuma 17.08.2016 Nr.5961 izriet, ka prasītāja atbilstoši DEUTSCHES BURO GRUNE KARTE E.V pieteikumam, pārskaitīja atlīdzību 7184,93 EUR (lietas 22.lapa)

OCTA likuma 44.panta otrās daļas 2.punktā noteikts, ka Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs izmaksā no Garantijas fonda apdrošināšanas atlīdzību šajā likumā noteiktajos gadījumos.

OCTA likuma 51.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka Apdrošinātāji izveido un Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs administrē Garantijas fondu. Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis, savukārt likuma 51.panta trešās daļas 1.punktā noteikts, ka no Garantijas fonda līdzekļiem sedz izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar šo likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, un izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā.

Saskaņā ar OCTA likuma 51.panta otro daļu - no OCTA Garantijas fonda līdzekļiem izmaksā zaudējumu atlīdzību starptautiskajos līgumos

paredzētajos gadījumos.

Gadījumā, kad ārvalstī nodarīti zaudējumi ar Latvijas Republikā reģistrētu neapdrošinātu transportlīdzekli, apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta saskaņā ar Zaļās kartes sistēmas Biroju padomes (Council of Bureaux, turpmāk - ZK Biroju padome) Ģenerālajā asamblejā 2002.gada 30.maijā pieņemtajiem Iekšējās kārtības noteikumiem, kas grozīti ar ZK Biroju padomes Ģenerālās asamblejas lēmumu 2008.gada 29.maijā un kas bija spēkā arī CSNg brīdī (Internai Regulations spēkā esošā redakcija, turpmāk - IKN).

2003.gada 28.jūlijā Eiropas Kopienu Komisija (turpmāk - EKK) pieņēma Eiropas Savienības dalībvalstīm adresētu lēmumu Nr, 2003/564/EC, kam pielikumā pievienots daudzpusējais nolīgums starp Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstu un citu asociēto valstu nacionālajiem apdrošināšanas birojiem (Agreement between the national insurers bureaux ofthe Member States ofthe European Economic Area and other Associate States, turpmāk - daudzpusējais nolīgums), kas parakstīts 2002.gada 30.maijā un ir neatņemama lēmuma sastāvdaļa. Ar daudzpusējo nolīgumu dalībvalstis uzņēmās saistības pakļauties IKN, kas pievienoti daudzpusējā nolīguma pielikumā.

Latvija daudzpusējam nolīgumam pievienojusies 2003.gada 1.novembrī, parakstot daudzpusējā nolīguma Pielikumu Nr.l (ADDENDUM No.l to the Multilateral Agreement between National Insurers' Bureaux ofthe Member States of the European Economic Area and other Associate States dated 30th May 2002 (turpmāk - daudzpusēja nolīguma 1.pielikums), 2003.gada 1.novembri daudzpusēja nolīguma l .pielikumu saskaņā ar 1997.gada 13.martā pieņemto Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumu parakstījusi valsts pārvaldes iestāde - Latvijas Republikas Satiksmes birojs, kura saistību un tiesību pārņēmējs saskaņā ar OCTA likuma pārejas noteikumu 10.punktu ir prasītāja. Saskaņā ar ZK Biroju padomes paziņojumu daudzpusējā nolīguma 1.pielikums Latvijai kļuva saistošs ar 2004.gada 30.aprīli.

Saskaņā ar IKN 3.4.punktu, birojs visas apdrošināšanas atlīdzības izmaksas risina autonomi, ievērojot tos tiesību aktus, kas piemērojami valstī, kurā nelaimes gadījums noticis, šajā gadījumā – Vācijas tiesību aktus. Saskaņā ar minēto punktu birojam, kurš administrē lietu (šajā gadījumā - DEUTSCHES BURO GRUNE KARTE E.V) ir ekskluzīvas tiesības visos jautājumos, kas saistīti ar attiecīgās valsts nacionālo tiesību aktu skaidrojumu.

IKN 5.1.punkts paredz, ka pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas un papildus zaudējumu, kas radušies saistībā ar prasības administrēšanu (piemēram, juridiskie pakalpojumi, transportēšana u.c.), atlīdzināšanas viena gada laikā no dienas, kad izdarīts pēdējais maksājums par labu cietušajam, tam, kurš administrē lietu (šajā gadījumā - DEUTSCHES BURO GRUNE KARTE E.V), pa faksu vai e-pastu jānosūta prasība atlīdzināt minētos zaudējumus un atlīdzību par prasības kārtošanu biroja dalībniekam (apdrošinātājam) vai attiecīgajam birojam (šajā gadījumā prasītājai, jo transportlīdzeklis nav bijis apdrošināts).

Minētajā punktā arī norādīts, ka atlīdzību par prasības kārtošanu, kas maksājama attiecīgajam birojam, nosaka ZK Biroju padome. Ar ZK Biroju padomes Ģenerālās asamblejas 2003.gada lēmumu Nr. 2 tika noteikts, ka atlīdzība par prasības kārtošanu tiek aprēķināta 15% apmērā no zaudējumu summas, bet ne mazāk kā 200 *euro* apmērā.

Saskaņā ar IKN 5.2.punktu LTAB jāapmaksā prasības 2 mēnešu laikā, skaitot no pieprasījuma dienas, pamatojoties uz ārvalsts biroja pieprasījumu, neskatoties uz to, ir vai nav saņemti dokumenti, kas apliecina zaudējumu apmēru un izmaksu cietušajam.

2016. gada 15. augustā prasītāja saņēmusi atbilstoši IKN 5.punktam DEUTSCHES BURO GRUNE KARTE E.V iesniegto pieteikumu ar lūgumu atlīdzināt /datums/notikušajā CSNg radītos zaudējumus, un atbilstoši IKN piemērojamos administrēšanas izdevumus, bet pavisam kopā 7184,93EUR kopsummā, t.sk. arī apdrošināšanas atlīdzība un IKN 5.punktā noteiktās atlīdzības par prasības kārtošanu (Handling fee).

IKN III sadaļas 10.punkts paredz, ka birojiem, pamatojoties uz pilnīgu savstarpīgumu, jāgarantē visu saskaņā ar IKN nomaksājamo summu atlīdzināšana, kas izriet no jebkura nelaimes gadījuma saistībā ar transportlīdzekli, kas parasti atrodas tās valsts teritorijā, kas atrodas katra no šo biroju kompetencē, neatkarīgi no tā, vai transportlīdzeklis ir apdrošināts vai nē.

Prasītāja, pamatojoties uz OCTA likuma 44.panta otrās daļas 2.punktu un 51.panta otro daļu, kā arī IKN 10.punktu, 2016.gada 16. augustā pieņēmusi lēmumu Nr.0584/W-23/2016-D, lietā Nr. CSNg ISN 616236 (lietas 20.lapa).

Lēmumā norādīts, ka izmaksa veicama sakarā ar 02.06.2016 pieteikumu Nr.W-23/2016-D -un regresa prasības iesniedzēja DEUTSCHES BURO GRUNE KARTE E.V 15.08.2016 iesniegumu atlīdzināt DEUTSCHES BURO GRUNE KARTE E.V izdevumu un atlīdzības summu 7184,93 EUR par 21.12.2015., Vācijā bojāto transportlīdzekli Mercedes Benz 310 /reģistrācijas numurs/, kura īpašnieks ir /nosaukums/, CSNg izraisītājs – vadītājs /pers. F/, transportlīdzekļa īpašnieks – SIA Impexwood transportlīdzeklis DAF XF 95, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, izraisītājam nav CAOA polise.

Pamatojoties uz minēto lēmumu, prasītāja 17.08.2016 izmaksāja DEUTSCHES BURO GRUNE KARTE E.V apdrošināšanas atlīdzību 7184,93 EUR par bojāto transportlīdzekli un velosipēdu.. Prasītājas veikto apdrošināšanas atlīdzības maksājumu apliecina 2016.gada 17. augusta maksājuma uzdevums Nr.961 (lietas lapa 20.-22).

Atbildētāja labprātīgi nav atlīdzinājusi pieprasītos zaudējumus.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar norādītajām likumu normām prasības par zaudējumu 19738,77 EUR piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Prasītāja atbilstoši 2008.gada 3.novembra Sadarbības līguma Nr.00910-10-08 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai ir veikusi darbības, lai atgūtu minētos zaudējumus no atbildētājas. Sakarā ar to SIA "Juliānus Inkasso Latvija" radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas 86,08 EUR apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā, kas apstiprināts ar Pakalpojuma cenrādi pie sadarbības līguma, SIA "Juliānus Inkasso Latvija" faktūrrēķinu un prasītāja maksājuma uzdevumu.

Kā norādīts Augstākās tiesas 2013.gada 25. novembra spriedumā lietā Nr.SKC616/2013, "regresa prasības mērķis ir nevis formāla prasības iesniegšana, bet gan šīs prasības gala rezultāts - no Garantijas fonda izmaksāto līdzekļu atgūšana".

Izskatot līdzīgu lietu, Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 30.jūnija spriedumā lietā Nr.SKC-0093/2015 norādīts, ka "izšķirot strīdu par LTAB papildu izdevumu piedziņu, kas radušies, nodrošinot apdrošināšanas atlīdzības izmaksu trešajai personai, OCTA likuma 41.panta otrās daļas 1.punkts par LTAB tiesībām iesniegt regresa prasību ir jāvērtē kopsakarā ar šā likuma 44.panta otrās daļas 2.punktu (LTAB izmaksā no Garantijas fonda apdrošināšanas atlīdzību), 8.punktu (LTAB ceļ regresa prasības), 51.panta pirmās daļas 1.punktu un trešās daļas 1.punktu (no Garantijas fonda tiek nodrošināta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa un izdevumi par ekspertīzi un citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām)".

Šie izdevumi, tāpat kā trešajai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība, rada prasītājai mantiski novērtējamu pametumu, jeb zaudējumus.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst par pamatotu prasītājas prasījumu piedzīt no atbildētājas arī izdevumus, kas prasītājai radušies, pildot ar likumu noteikto pienākumu nodrošināt ceļu satiksmes negadījumā cietušo trešo personu interešu aizsardzību, un šī pienākuma ietvaros ceļot regresa prasību un nodrošinot zaudējumu atlīdzības lietas administrēšanu.

Civillikuma 1770.pantā ir noteikts, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums, savukārt atbilstoši Civillikuma 1775.pantam katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Ņemot vērā minēto, tiesa uzskata, ka pamatota un līdz ar to apmierināma ir gan prasība par zaudējumu 7184,93 EUR piedziņu, gan par 86,08 EUR par regresa lietas administrēšanu pirmstiesas stadijā apmierināšanu.

Prasītāja ir aprēķinājusi likumiskos nokavējuma procentus 398,07 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu, ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.)

lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Prasītāja prasības pieteikumā norāda, ka procenti ir aprēķināti atbilstoši Civillikuma 1765.pantā noteiktajam - pamatojoties uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta pirmo punktu procenti jāmaksā uz likuma pamata šādos gadījumos: 1) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Tiesa uzskata, ka ar regresa prasības nosūtīšanas brīdi neiestājas atbildētājas pienākums atlīdzināt prasītājai zaudējumus un līdz ar to maksāt nokavējuma procentus. Kā arī ņemams vērā apstāklis, ka atbildētāja iebilst pret prasības apmierināšanu pilnā apmērā un zaudējumu summu neatzīst.

Tādejādi lietā netiek konstatēti Civillikuma 1759.pantā norādītie pamati likumisko nokavējumu procentu piedziņai. Strīds par to, vai atbildētājai ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, tiek izšķirts tikai ar spriedumu šajā lietā.

Līdz ar to, pastāvot pušu strīdam par zaudējumu atlīdzināšanas pienākumu, atbilstoši minētajai tiesību normai un Civilprocesa likuma 195 .pantam ir pamats noteikt prasītājai tikai tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no piedzītās zaudējumu summas par laiku no sprieduma spēkā stāšanas dienas līdz tā izpildei.

Ņemot vērā minētos apsvērumus, prasība daļā par likumisko procentu 398,07 EUR piedziņu par laika periodu no 25.07.2017 līdz 28.06.2018 ir noraidāma.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 3.punktam ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir izdevumi sakarā ar iegūto pierādījumu iegūšanu -dokumentu tulkošanu, kuri atlīdzināmi to faktiskajā apmērā. Saskaņa ar 13.07.18 Nr.LV 18/403730 un maksājuma uzdevumu Nr. 602 tulka izdevumi par dokumentu tulkošanu ir 27,83 EUR (lietas lapa 47., 48.), kas piedzenami no atbildētājas prasītājas labā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētājas prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram -valsts nodeva 532,38 EUR (99 % no prasītājas samaksātās valsts nodevas) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 EUR.

Kopā piedzenami tiesāšanās izdevumi 563,41 EUR (532,38+ 3,20 +27,83).

Civilprocesa likuma 195.pantā noteikts, ka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Civillikuma 1765.pantā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā (panta pirmā daļa).

Civillikuma 1763.panta 1.punktu procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar minētajām likuma normām, ievērojot prasītājas lūgumu, ir pamats atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6 procentus gadā no piespriestās zaudējumu summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), bet ne vairāk kā pamatparāda - zaudējumu summas 7271,01 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā dala

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 187.panta otro daļu, 193., 199.pantapirmo daļu, 195. un 204.[1]pantu tiesa

nosprieda:

Apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no ”AQUILA R.E.M. SIA, reģistrācijas Nr. 40103625756 par labu biedrībai “Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs”, reģistrācijas Nr.40008084453, zaudējumus 7271,01, EUR (septiņi tūkstoši divi simti septiņdesmit viens *euro* un 01 cents) t. sk. apdrošināšanas atlīdzību 7184,93 EUR, par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu 86,08 *euro*; tiesas izdevumus - valsts nodevu 532,38 EUR (pieci simti trīsdesmit divi *euro* un 38 centi), ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 3,20 EUR (trīs *euro* un 20 centi), ar lietas vešanu saistītos izdevumus 27,83 EUR (divdesmit septiņi *euro* un 83 centi), pavisam kopā piedzīt 7834,42 EUR (septiņi tūkstoši astoņi simti trīsdesmit četri *euro* un 42 centi).

Piespriestās summas iemaksājamas biedrībai “Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs” kontā LV65HABA0551022538931 AS „Swedbank”.

Noraidīt biedrības “Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs” prasību pret ”AQUILA R.E.M. SIA par likumisko procentu 398,07 EUR (trīs simtu deviņdesmit astoņi *euro* un 7centi) piedziņu.

Atzīt biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs” tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos kavējuma procentus 6 % gadā no piespriestās parāda summas par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), bet ne vairāk kā zaudējumu 7271,01, EUR (septiņi tūkstoši divi simti septiņdesmit viens *euro* un 01 cents) apmērā.

Noteikt atbildētājai termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas un pieejamības datuma tiesas kancelejā-2019. gada 24. septembra Latgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Tiesnese R. Krēsliņa